

Rozhodnutí Nejvyššího soudu SSR ze dne 14.09.1982, sp. zn. 3 To 43/82, ECLI:CZ:NS:1982:3.TO.43.1982.1

Číslo: 24/1983

Právní věta: Konanie člena organizovanej skupiny vytvorenej na spáchanie trestného činu krádeže podľa § 247 odst. 1, 2 písm. a) Tr. zák., ktorý vybočí z pôvodnej dohody a veci sa zmocní násilím, treba posúdiť ako trestný čin lúpeže podľa § 234 Tr. zák., avšak bez použitia kvalifikačnej okolnosti podľa § 234 odst. 2 písm. a) Tr. zák., že lúpež spáchal ako člen organizovanej skupiny. Konanie ostatných členov organizovanej skupiny treba v takom prípade posúdiť ako dokonaný trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1, 2 písm. a) Tr. zák., lebo všetky znaky tohto trestného činu boli spoločným konaním členov skupiny naplnené a exces jedného z členov spočíva v tom, že navyše použil násilie, aby sa zmocnil veci.

Soud: Nejvyšší soud SSR

Datum rozhodnutí: 14.09.1982

Spisová značka: 3 To 43/82

Číslo rozhodnutí: 24

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Krádež, Loupež, Okolnosti podmiňující použití vyšší trestní sazby, Organizovaná skupina

Předpisy: 140/1961 Sb. § 234 odst. 2 písm. a)

§ 238 odst. 1

§ 238 odst. 2 písm. a

§ 247 odst. 1

§ 247 odst. 2 písm. a

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 24/1983 sb. rozh.

Konanie člena organizovanej skupiny vytvorenej na spáchanie trestného činu krádeže podľa § 247 odst. 1, 2 písm. a) Tr. zák., ktorý vybočí z pôvodnej dohody a veci sa zmocní násilím, treba posúdiť ako trestný čin lúpeže podľa § 234 Tr. zák., avšak bez použitia kvalifikačnej okolnosti podľa § 234 odst. 2 písm. a) Tr. zák., že lúpež spáchal ako člen organizovanej skupiny.

Konanie ostatných členov organizovanej skupiny treba v takom prípade posúdiť ako dokonaný trestný čin krádeže podľa § 247 odst. 1, 2 písm. a) Tr. zák., lebo všetky znaky tohto trestného činu boli spoločným konaním členov skupiny naplnené a exces jedného z členov spočíva v tom, že navyše

použil násilie, aby sa zmocnil veci.

(Rozhodnutie Najvyššieho súdu SSR zo 14. 9. 1982 sp. zn. [3 To 43/82.](#))

Na základe odvolania krajského prokurátora Najvyšší súd SSR zrušil výrok o trestoch u všetkých obžalovaných v rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. mája 1982 sp. zn. 3 T 58/81 a uložil obžalovaným J. R., ml. J. V., ml. P. H. a ml. P. V. nové tresty. Odvolanie obžalovaného J. R. zamietol podľa § 256 Tr. por.

Z odôvodnenia:

Citovaným rozsudkom krajského súdu boli obžalovaní J. R., ml. J. V., ml. P. H. a ml. P. V. uznaní za vinných:

1. zo spolupáchateľstva trestného činu krádeže podľa § 9 odst. 2. § 247 odst. 1, 2 písm. a) na tom skutkovom základe, že v presne nezistený deň v júli 1981 pred predajňou TUZEX vo Vranove nad Topľou po predchádzajúcom rozdelení úloh ml. J. V. vytrhol neznámej žene z ruky peňaženku, v ktorej bolo 1300 Kčs a 500 tuzexových korún, ml. P. H. a ml. P. V. ho strážením zabezpečovali a J. R. ich čakal v osobnom motorovom vozidle, ktoré slúžilo na útek z miesta činu; obžalovaní si potom odcudzené veci rozdelili;

2. obžalovaní J. R. a ml. P. H. zo spolupáchateľstva trestného činu krádeže podľa § 9 odst. 2, § 247 odst. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a obžalovaný ml. J. V. z trestného činu lúpeže podľa § 234 odst. 1, 2 písm. b) Tr. zák. na tom skutkovom základe, že 12. 8. 1981 asi o 18.00 hod. pred predajňou Tuzex v Košiciach po predchádzajúcom rozdelení úloh ml. P. H. čakal v pripravenom osobnom motorovom vozidle a J. R. strážením zabezpečoval ml. J. V., ktorý nad rámec pôvodného dohovoru viacnásobným myknutím vytrhol z ruky M. M. tašku, v ktorej mala tovar v hodnote asi 100 tuzexových korún, 1338 Kčs a 246 tuzexových korún, pričom M. M. následkom prudkého trhnutia spadla na zem a utrpela zlomeninu krčku ľavej ramennej kosti s odlomením krčkového hrboľu ramennej kosti s posunutím úlomkov, s práceneschopnosťou do 25. 9. 1981.

Krajský súd uložil obžalovanému J. R. podľa § 247 odst. 2 Tr. zák. s použitím § 35 odst. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody na dva roky nepodmienečne v prvej nápravno výchovnej skupine.

Obžalovanému ml. J. V. uložil podľa § 234 odst. 2 Tr. zák., § 79 odst. 1, § 35 odst. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody na dva roky nepodmienečne, pričom ho podľa § 81 odst. 1 Tr. zák. zaradil pre výkon trestu odňatia slobody do nápravno výchovného ústavu pre mladistvých.

Obžalovanému ml. P. H. uložil súd podľa § 247 odst. 2 Tr. zák., § 35 odst. 1 Tr. zák. úhrnný trest odňatia slobody na jeden a pol roka (správne malo byť citované aj ustanovenie § 79 odst. 1 Tr. zák.). Podľa § 58 odst. 1 písm. a), b) Tr. zák., § 82 odst. 1 Tr. zák. výkon trestu odňatia slobody podmienečne odložil na skúšobný čas dvoch rokov.

Obžalovanému ml. P. V. uložil podľa § 247 odst. 2 Tr. zák., § 79 odst. 1 Tr. zák. trest odňatia slobody v trvaní jedného roka, pričom podľa § 58 odst. 1 písm. a), b) Tr. zák., § 82 odst. 1 Tr. zák. výkon uloženého trestu podmienečne odložil na skúšobný čas dvoch rokov.

Ďalej krajský súd rozhodol o náhrade škody.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie krajský prokurátor a obžalovaný J. R.

Krajský prokurátor napadol svojím odvolaním výrok o treste u všetkých štyroch obžalovaných a žiadal uloženie prísnejších trestov. Obžalovaný J. R. napadol aj výrok o vine a žiadal, aby bol v bode

1. rozsudku uznaný za vinného len z pomoci pri trestnom čine krádeže podľa § 10 odst. 1 písm. c), § 247 odst. 1 Tr. zák., účasť na skutku v bode 2. rozsudku popieral.

Najvyšší súd SSR preskúmal v zmysle ustanovenia § 254 odst. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku i správnosť konania, ktoré rozsudku predchádzalo.

Zistil, že krajský súd na hlavnom pojednávaní vykonal všetky dostupné dôkazy, tieto jednotlivo i v súhrne náležite zhodnotil a na takom základe správne zistil skutočný stav veci. Skutkové závery krajského súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania a odvolací súd si ich v celom rozsahu osvojil.

Dokázalo sa, že v presne nezistený deň v júli 1981 sa obžalovaní J. R., ml. J. V., ml. P. H. a ml. P. V. vybrali autom patriacim matke obžalovaného J. R. do Vranova. Na základe uzavretej dohody bolo cieľom ich cesty uskutočniť krádež tuzexových poukážok ženám, ktoré predávajú pred predajňou Tuzex. Mesiac pred spáchaním skutku vo Vranove nad Topľou boli obžalovaní J. R., ml. P. H. a ml. P. V. v Košiciach, aby zistili, aká je situácia pred predajňou Tuzex a aké sú možnosti uskutočnenia ich zámeru.

Vo Vranove nad Topľou potom obžalovaný ml. J. V. vytrhol neznámej žene z rúk tašku, v ktorej sa nachádzali tuzexové poukážky a čs. peniaze, pričom ostatní obžalovaní ho zabezpečovali strážením a obžalovaný J. R. čakal v motorovom vozidle, v ktorom po spáchaní skutku všetci spoločne odišli a peniaze si ešte v ten večer rovnakým dielom rozdelili.

K odvolacej námietke obžalovaného J. R., že ich konanie nemožno posudzovať ako konanie organizovanej skupiny treba uviesť, že všetci obžalovaní sa medzi sebou vzájomne dohodli na konkrétnom vykonaní trestného činu, mali vopred presne určené úlohy tak, aby mohli čin ľahšie uskutočniť a najmä sa zabezpečiť pred dopadnutím.

Krajský súd správne ustálil skutkový stav aj v bode 2 napadnutého rozsudku. Odvolací súd tiež zistil, že 12. 8. 1981 v Košiciach pred predajňou Tuzex po predchádzajúcej dohode obžalovaných ml. J. V., J. R. a ml. P. H., obžalovaný ml. J. V. podľa pôvodného dohovoru chcel vytrhnúť z ruky poškodenej M. M. tašku, ale pretože M. M. ju držala silno v ruke, nad rámec pôvodného dohovoru viacnásobným myknutím nielen vytrhol tašku, ale spôsobil aj pád poškodenej na zem, v dôsledku ktorého utrpela zlomeninu krčku ľavej ramennej kosti, pričom z výsledku dokazovania vyplýva, že ide o ťažkú ujmu na zdraví v zmysle § 89 odst. 6 písm. ch) Tr. zák. Obžalovaný ml. P. H. čakal v pripravenom motorovom vozidle a obžalovaný J. R. zabezpečoval ml. J. V. strážením.

Výsledky vykonaného dokazovania aj v tomto prípade jednoznačne svedčia o tom, že obžalovaní konali ako členovia organizovanej skupiny, keď sa vopred dohodli na pláne spáchania činu, na konkrétnych úlohách jednotlivcov s cieľom zabezpečiť obžalovaného ml. J. V., ktorý mal odcudziť nejakej žene tašku s tuzexovými poukážkami.

Krajský súd neurobil chybu ani pri právnom hodnotení konania všetkých obžalovaných. Odvolací súd si v celom rozsahu osvojil právne závery krajského súdu týkajúce sa použitej právnej kvalifikácie, ktorá plne zodpovedá citovaným ustanoveniam Trestného zákona. Skutkom uvedeným v bode 1. rozsudku sa obžalovaní ml. J. V., ml. P. V., ml. P. H. a J. R. dopustili trestného činu krádeže podľa § 247 odst. 1, 2 písm. a) Tr. zák., pretože si privlastnili cudziu vec tým, že sa jej zmocnili, pričom takýto čin spáchali ako členovia organizovanej skupiny. V bode 2. rozsudku krajský súd správne uznal obžalovaných J. R. a ml. P. H. za vinných z trestného činu krádeže podľa § 247 odst. 1, 2 písm. a) Tr. zák. a obžalovaného ml. J. V. z trestného činu lúpeže podľa § 234 odst. 1, 2 písm. b) Tr. zák., pretože v úmysle zmocniť sa cudzej veci použil proti inému násilie a takýmto činom spôsobil ťažkú ujmu na zdraví. Obžalovaný ml. J. V. vybočil z pôvodnej dohody a veci sa nezmocnil formou krádeže,

ale formou lúpeže. Za tento exces zodpovedá sám. V dôsledku toho nemožno mu pripísať ani okolnosť, že lúpež spáchal ako člen organizovanej skupiny. Čo sa týka obžalovaných J. R. a ml. P. H., ich konanie bolo správne posúdené ako dokonaný trestný čin krádeže spáchaný organizovanou skupinou podľa § 247 odst. 1, 2 písm. a) Tr. zák., pretože všetky znaky tohto trestného činu boli spoločným konaním členov organizovanej skupiny naplnené a vybočenie ml. J. V. z pôvodnej dohody a plánu spočíva len v tom, že navyše použil na zmocnenie sa veci násilie.

Konanie obžalovaných J. R., ml. P. H. a ml. P. V. v bode 1. a obžalovaných J. R. a ml. P. H. v bode 2. bolo správne posúdené ako spolupáchateľstvo podľa § 9 odst. 2 Tr. zák., a nie iba ako pomoc podľa § 10 odst. 1 písm. c) Tr. zák., pretože obžalovaní na základe predchádzajúceho dohovoru spojili svoje činnosti nutné na vykonanie trestného činu tak, že všetci boli prítomní na mieste činu a činnosť každého z nich tvorila článok potrebný na úspešné definitívne zmocnenie sa vecí. Pod zámienkou kúpy tuzexových poukážok vylákali ženy do blízkosti motorového vozidla, jeden z nich bezprostredne vytrhol poškodenú peňaženku, resp. tašku, ďalší ho svojou prítomnosťou zabezpečovali a podľa dohovoru mali za úlohu zabrániť eventuálnemu zákroku tretích osôb, ktoré by chceli prekaziť trestný čin, a konečne posledný z nich po nastúpení ostatných páchatelov do naštartovaného auta mal okamžitým odchodom jednak zabezpečiť definitívne zmocnenie sa vecí, jednak útek všetkých páchatelov z miesta činu.

V ďalšom Najvyšší súd SSR odôvodnil nový výrok o trestoch, ktoré uložil všetkým obžalovaným.